

جست و جوی گنج بدون رنج

کلیدواژه‌ها: جست و جوی منابع اینترنتی، موتورهای جست و جو، دسترسی به اطلاعات

مقدمه

اینترنت، به‌عنوان یک محمل اطلاعاتی عظیم، منابع اطلاعاتی را در مقیاسی وسیع در دسترس مخاطبان بالقوه قرار داده است. غالباً سهولت دسترسی به منابع اطلاعاتی، اعم از متن و سایر رسانه‌ها، عمده‌ترین مزیت اینترنت محسوب می‌شود.

موتورهای جست و جو^۱ ستون فقرات اینترنت هستند، اما این موتورها همان اندازه که مفید هستند، در صورت ناآشنا بودن کاربر با نحوه استفاده درست، ممکن است خسته کننده هم باشند. اگر مهارت جست و جوی پیشرفته را داشته باشیم، می‌توانیم به محتوای باکیفیت و دقیق‌تری دست پیدا کنیم و کار را در زمان بسیار کوتاهی انجام دهیم. در این مقاله، به کاربردی‌ترین نکات جست و جوی پیشرفته در موتور جست و جوی گوگل می‌پردازیم. این موتور جست و جو در جهان بسیار مورد استفاده و توجه پژوهشگران، معلمان و مربیان تربیتی قرار گرفته است.

۱. جست و جو در محتوای یک سایت مشخص

گاهی پیش می‌آید که در وب سایت خاصی دنبال مطلبی هستید، ولی آن را پیدا نمی‌کنید و سایت امکان جست و جو ندارد یا گزینه خود را در آن پیدا نمی‌کنید. در این مواقع، به راحتی می‌توانید در گوگل آدرس سایت را وارد و سپس عبارت مدنظر خود را وارد کنید؛ مانند مثال زیر:

«تکنولوژی آموزشی www.roshdmag.ir»

۲. جست و جوی فایل با فرمت خاص

برای مثال، یک انیمیشن آموزشی دربارهٔ بازیافت زباله را چگونه جست و جو می‌کنید؟ احتمالاً اولین پاسخی که به ذهنتان می‌آید، سرچ این «کلیدواژه» است: «انیمیشن آموزشی بازیافت زباله». در بسیاری مواقع، این نوع جست و جو نتیجه‌بخش نیست یا دیر به نتیجه خواهد رسید. راهی حرفه‌ای‌تر وجود دارد. پس از کلیدواژه، فرمت فایل مورد نظرتان را وارد کنید؛

به این صورت:

filetype: SWF باز یافت

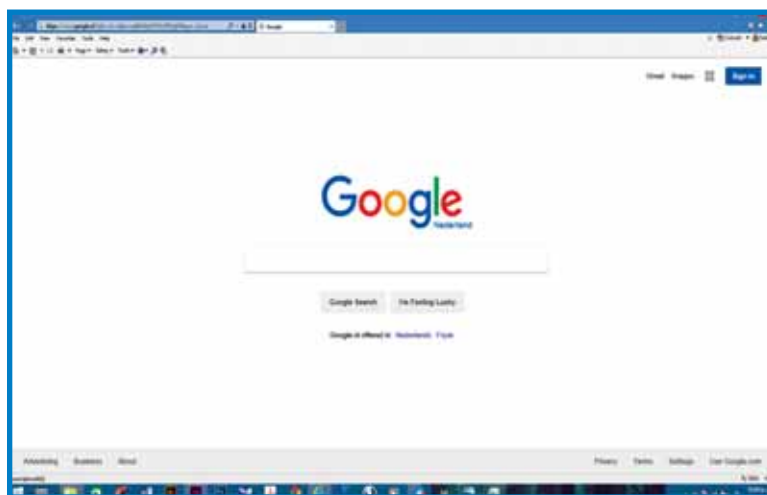
اگر با فرمت‌های فایل‌ها آشنا نیستید، از جدول زیر کمک بگیرید.

فرمت فایل‌های کاربردی رایج:

فرمت	نوع فایل
docx	فایل متنی (word)
Mp4	ویدئو
Mp3	صدا
Ppt یا pptx	پاورپوینت
swf	انیمیشن

۳. فیلتر کردن جست‌وجو از نظر زمانی

گاهی در جست‌وجو برایمان مهم است که فقط مطالب منتشر شده اخیر نمایش داده شوند. مثلاً برای دانلود اطلاعات، بخش‌نامه یا کتابی که در یک ماه اخیر منتشر شده است، می‌خواهیم نتایج جست‌وجوی قدیمی‌تر ظاهر نشوند. برای این کار کافی است پس از وارد کردن کلمه کلیدی و جست‌وجوی آن، در بخش بالای صفحه، روی گزینه ^۲Tools کلیک کنید و در بخش ^۳Any time محدوده زمانی مدنظرتان را انتخاب کنید. مثلاً یک ماه اخیر.

۴. کلیدواژه‌های با کلمات فراموش شده

اگر قصد دارید کلیدواژه‌های را جست‌وجو کنید که بخشی از آن را به خاطر نمی‌آورید، باید از عملگر «*»

استفاده کنید. این عملگر در گوگل به عنوان هر حرفی به کار می‌رود. در این روش، به جای کلمه فراموش شده «*» را می‌گذاریم. آن وقت گوگل، معادل ستاره، کلمه مورد نظر را جست‌وجو می‌کند.

۵. حذف کلمات نامرتب از نتایج جست‌وجو

گاهی در نتایج جست‌وجو عبارت دیگری تکرار می‌شود که مدنظر ما نیست. در حالی که به راحتی می‌توانیم با علامت منفی (-) آن عبارت را حذف کنیم. مثلاً زمانی که می‌خواهید درباره آموزش نرم‌افزار فلش جست‌وجو کنید، ولی نمی‌خواهید صفحات مربوط به فلش مموری را در نتایج خود ببینید، بهتر است این‌طور جست‌وجو کنید:

آموزش نرم‌افزار فلش - فلش مموری

۶. جست‌وجوی کلمات مشابه و مترادف

می‌توانید چند کلمه مترادف را هم‌زمان جست‌وجو کنید. برای این کار کافی است از عملگر «~» استفاده کنید. به این صورت که بین دو یا چند کلمه، مانند مثال، این عملگر را تایپ کنید:

«پیش‌بینی زمین‌لرزه» ~ «پیش‌بینی زلزله»

۷. جست‌وجوی نتایج دقیقاً شبیه به عبارت

جست‌وجو شده با گیومه

مثلاً اگر عبارت «تولید محتوای الکترونیکی» را وارد کنید، گوگل دقیقاً نتایجی را نشان می‌دهد که شامل این عبارت باشند. اگر این عبارت را بدون گیومه جست‌وجو کنید، نتایج متفاوتی نشان داده خواهند شد که شامل این کلمات هستند، اما نه لزوماً با ترتیبی که شما جست‌وجو کرده‌اید. ما در بعضی از مثال‌هایمان در همین مقاله، از گیومه استفاده کرده‌ایم.

جست‌وجو کنید، نتایج

متفاوتی نشان داده

خواهند شد که شامل

این کلمات هستند،

اما نه لزوماً با ترتیبی

که شما جست‌وجو

کرده‌اید. ما در بعضی از

مثال‌هایمان در همین

مقاله، از گیومه استفاده

کرده‌ایم.

قابل ذکر است،

گوگل ابزارهای دیگری

برای جست‌وجوی

پیشرفته، کتاب،

جست‌وجوی عددی، فیلم و عکس دارد که آشنایی

کارگزاران آموزشی (معلم، مربیان، مدیران) با آن‌ها

باعث تسریع در دسترسی به منابع جست‌وجو می‌شود.

موتورهای
جست‌وجو
ستون فقرات
اینترنت هستند،
اما این موتورها
همان اندازه که
مفید هستند،
در صورت ناآشنا
بودن کاربر
با نحوه استفاده
درست،
ممکن است
خسته‌کننده
هم باشند

* پی‌نوشت.....

1. Search engines

۲. ابزار

۳. محدوده زمانی